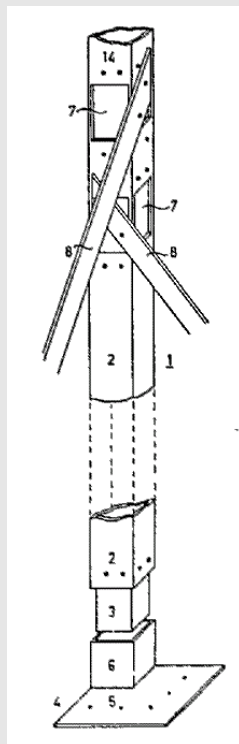

Hof Den Haag, 7 juli 1994, Metselprofielen

OCTROOIRECHT

Functionele uitleg begrip ‘venster’ in conclusie

- De deskundige zal echter vervolgens nagaan welke functie het venster in het geotrooieerde profiel vervult.

Bij het lezen van het woord venster in de conclusie zal de deskundige - en trouwens iedere leek - meteen denken aan een opening in het profiel. De deskundige zal echter vervolgens nagaan welke functie het venster in het geotrooieerde profiel vervult. Die functies zijn - zo valt aan de beschrijving en tekening te ontleen - onder meer dat door het venster het spijkerbare materiaal binnen in het profielstuk zichtbaar wordt hetgeen de mogelijkheid schept schoormiddelen aan dit spijkerbare materiaal te hechten, en dat de schoren aan weerszijden van het venster tegen het profiel steunen en daardoor vlak zullen aanliggen.

- Door het infrezen en door het aanbrengen van een reliëf ontstaan in letterlijke zin geen openingen. De deskundige zal echter vaststellen dat door een en ander wordt bereikt wat met de vensters mede is beoogd, te weten het zichtbaar maken van de plaats waar zich het spijkerbare materiaal binnen het profielstuk bevindt hetgeen de mogelijkheid schept schoormiddelen aan dit spijkerbare materiaal te hechten, en het mogelijk maken dat de schoren tegen het profiel steunen waardoor zij vlak zullen aanliggen.

Opmerking verdient dat de ter zitting getoonde ingefreesde profielen transparant waren op de plaats waar was ingefreesd. Voor de gebruiker van dergelijke profielen zal het echter geen verschil maken als van transparantie geen sprake zou zijn, omdat het infrezen

en het aanbrengen van een reliëf ook dan de plaatsen aangeven waar zich binnen het profielstuk het spijkerbare materiaal bevindt waaraan de schoormiddelen dienen te worden gehecht. Op grond van dit alles zal de deskundige naar het voorlopig oordeel van het hof tot de slotsom komen dat het ingefreesde deel van het profiel en de aangebrachte verdunning (reliëf) - wat de besproken functies betreft - te beschouwen zijn als vensters in de zin van het octrooi.

- Hof acht aannemelijk dat de deskundige het verschil bestaande uit het rechtstreeks kunnen vast spijkeren in het spijkerbaar materiaal bij het octrooi en het door het profiel moeten spijkeren bij Haproma van ondergeschikte betekenis zal achten

De vensters in het metselprofiel volgens het octrooi vervullen echter nog een andere functie: zij maken het mogelijk de schoormiddelen rechtstreeks op het spijkerbare materiaal binnen in het profiel vast te spijkeren. Op dit punt is er een verschil met de ingefreesde of dunne delen van de metselprofielen van Haproma: om de schoormiddelen op het spijkerbare materiaal in het profiel vast te spijkeren moeten de spijkers door het ingefreesde of dunne deel van het profiel geslagen worden. Het hof acht aannemelijk dat de deskundige dit verschil van ondergeschikte betekenis zal achten en dat dit verschil de deskundige er niet van zal weerhouden de ingefreesde en dunne delen van de metselprofielen van Haproma te beschouwen als vensters in de zin van het octrooi.

- Te beperkte visie Haproma op wat wezenlijk is voor het octrooi: niet slechts een oplossing voor het probleem dat ontstaat doordat het metselprofiel gemaakt is van niet-spijkerbaar materiaal, maar dat het spijkerbare materiaal zich binnen een gesloten, kokervormig, profiel bevindt, zulks in afwijking van het tot dan toe bekende

Het hof kan Haproma in dit betoog niet volgen omdat het gebaseerd is op een te beperkte visie op datgene waar het in het octrooi van Voskamp om gaat. Volgens Haproma geeft het octrooi slechts een oplossing voor het probleem dat ontstaat doordat het metselprofiel gemaakt is van niet-spijkerbaar materiaal. Wie de conclusie leest in het licht van de beschrijving en met name tegen de achtergrond van de daar beschreven bezwaren verbonden aan de tot de stand van de techniek behorende metselprofielen (beschrijving p. 1, regels 6 e.v.; regels 24 e.v. en regels 31 e.v.), zal echter tot de slotsom komen dat wezenlijk is dat het spijkerbare materiaal zich binnen een gesloten, kokervormig, profiel bevindt, zulks in afwijking van het tot dan toe bekende. Vooral daarin ligt het inventieve. Dat vervolgens openingen worden aangebracht om de spijkerbare kern toegankelijk te maken, is een min of meer logische vervolg.

Vindplaatsen: BIE 1995, nr. 70, p. 288

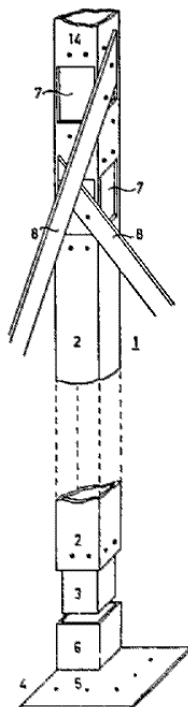
Hof Den Haag, 7 juli 1994

(J.J. Brinkhof, G. Hamaker en J.A.M. van Angeren)
(...)

5. Het hof gaat uit van dezelfde feiten als door de president onder 1 van zijn vonnis omschreven. Ter wille van de leesbaarheid wordt hier de conclusie van het [Nederlandse octrooi 181593](#) geciteerd en de in het octrooischrift opgenomen tekening weergegeven.

Conclusie

Kokervormig metselprofiel met een rechthoekige dwarsdoorsnede, waarvan ten minste twee aangrenzende wanden voorzien zijn van spijkerbaar materiaal voor het onder gebruikmaking van verbindingsorganen aanhechten van schoormiddelen, met het kenmerk, dat het profielstuk in elk van ten minste twee aangrenzende langswanden is voorzien van ten minste één venster, en dat het spijkerbaar materiaal binnen in het profielstuk ter plaatse van genoemde vensters is aangebracht.

6. Door grief 1 wordt de vraag aan de orde gesteld of de ingefreesde of anderszins van reliëf voorziene metselprofielen van Haproma onder de beschermingsomvang van het octrooi van Voskamp vallen.

7. Het debat tussen partijen spitst zich meer in het bijzonder toe op de vraag of bij die metselprofielen van Haproma sprake is van vensters in de zin van het octrooi.

8. Bij de beantwoording van deze vragen staat voorop dat overeenkomstig artikel 30, lid 2 Rijksoctrooiwet, het uitsluitend recht wordt bepaald door de inhoud van de conclusie, waarbij de beschrijving en tekening dienen tot uitleg van die conclusie, en dat deze bepaling, zo blijkt ook uit de Memorie van toelichting, aldus moet worden opgevat dat bij de vaststelling van de beschermingsomvang zowel een redelijke bescherming aan de octrooihouder wordt gegeven als rechtszekerheid aan derden.

9. Naar het oordeel van het hof kan het juiste midden tussen enerzijds redelijke bescherming ten behoeve van de octrooihouder en anderzijds rechtszekerheid ten be-

hoeve van derden, worden bereikt door - de invloed van equivalenten daargelaten - te onderzoeken hoe de gemiddelde deskundige naar verwachting de conclusie in het licht van de beschrijving en de tekening zal verstaan. Opmerking verdient dat ook de stellingname van Haproma gebaseerd is op de uitleg die de vakman haars inziens aan de conclusie zal geven.

10. Alvorens daarop in te gaan, stelt het hof nog twee dingen vast. In de eerste plaats dat het bij de metselprofielen van Haproma gaat om profielen waarbinnen zich - zoals uit de uiteenzettingen van Haproma is op te maken - spijkerbaar materiaal bevindt, en, in de tweede plaats, dat, zoals Haproma stelt, door het infrezen en het aanbrengen van reliëf wordt bewerkstelligd dat het materiaal waaruit het profiel is vervaardigd, plaatselijk minder dik is waardoor op die plaatsen de schoormiddelen gemakkelijker dan op de plaatsen met normale dikte, aan dit spijkerbare materiaal binnen in die profielen gehecht kunnen worden.

11. Bij het lezen van het woord venster in de conclusie zal de deskundige - en trouwens iedere leek - meteen denken aan een opening in het profiel. De deskundige zal echter vervolgens nagaan welke functie het venster in het geotrooieerde profiel vervult. Die functies zijn - zo valt aan de beschrijving en tekening te ontleen - onder meer dat door het venster het spijkerbare materiaal binnen in het profielstuk zichtbaar wordt hetgeen de mogelijkheid schept schoormiddelen aan dit spijkerbare materiaal te hechten, en dat de schoren aan weerszijden van het venster tegen het profiel steunen en daardoor vlak zullen aanliggen.

12. Door het infrezen en door het aanbrengen van een reliëf ontstaan in letterlijke zin geen openingen. De deskundige zal echter vaststellen dat door een en ander wordt bereikt wat met de vensters mede is beoogd, te weten het zichtbaar maken van de plaats waar zich het spijkerbare materiaal binnen het profielstuk bevindt hetgeen de mogelijkheid schept schoormiddelen aan dit spijkerbare materiaal te hechten, en het mogelijk maken dat de schoren tegen het profiel steunen waardoor zij vlak zullen aanliggen. Opmerking verdient dat de ter zitting getoonde ingefreesde profielen transparant waren op de plaats waar was ingefreesd. Voor de gebruiker van dergelijke profielen zal het echter geen verschil maken als van transparantie geen sprake zou zijn, omdat het infrezen en het aanbrengen van een reliëf ook dan de plaatsen aangeven waar zich binnen het profielstuk het spijkerbare materiaal bevindt waaraan de schoormiddelen dienen te worden gehecht.

13. Op grond van dit alles zal de deskundige naar het voorlopig oordeel van het hof tot de slotsom komen dat het ingefreesde deel van het profiel en de aangebrachte verdunning (reliëf) - wat de besproken functies betreft - te beschouwen zijn als vensters in de zin van het octrooi.

14. De vensters in het metselprofiel volgens het octrooi vervullen echter nog een andere functie: zij maken het mogelijk de schoormiddelen rechtstreeks op het spijkerbare materiaal binnen in het profiel vast te spijkeren.

15. Op dit punt is er een verschil met de ingefreesde of dunne delen van de metselprofielen van Haproma: om

de schoormiddelen op het spijkerbare materiaal in het profiel vast te spijkeren moeten de spijkers door het ingefreesde of dunne deel van het profiel geslagen worden.

16. Het hof acht aannemelijk dat de deskundige dit verschil van ondergeschikte betekenis zal achten en dat dit verschil de deskundige er niet van zal weerhouden de ingefreesde en dunne delen van de metselprofielen van Haproma te beschouwen als vensters in de zin van het octrooi. Het infrezen en aanbrengen van een dun gedeelte dienen er ook toe om het vastspijkeren van de schoormiddelen op het spijkerbare materiaal binnen het profiel mogelijk te maken. Tegen de achtergrond van het feit dat bij de profielen van Haproma voor het overige ten volle gebruik wordt gemaakt van de voordelen die het octrooi biedt ten opzichte van de profielen volgens de stand van de techniek, waarvan de nadelen beschreven zijn in het octrooischrift (p. 1, regels 6 e.v.; regels 24 e.v. en regels 31 e.v.), zal de deskundige, zo verwacht het hof, de profielen van Haproma - wat het hier besproken punt betreft - beschouwen als minder goede uitvoeringsvormen van het profiel volgens het octrooi: het gebruikmaken van de voordelen gebeurt ten dele op een nodeloos omslachtig lijkende wijze nu niet aannemelijk is geworden dat met het infrezen of aanbrengen van een reliëf een relevant voordelig effect wordt bereikt ten opzichte van het eenvoudig aanbrengen van openingen in het profiel. Het profiel blijft weliswaar door een en ander gesloten, maar dat dit een relevant voordeel oplevert, is niet aannemelijk gemaakt. Haproma heeft dan ook niet de door de vorm van haar profielen gewekte indruk kunnen wegnemen dat het infrezen en het aanbrengen van reliëf slechts geschieden om te pogen buiten de beschermingsomvang van het octrooi te komen. Illustratief is het antwoord van de advocaat van Haproma op de voor de hand liggende vraag: Als het nu zo inventief is - zoals Haproma beweert - om het profielstuk zelf uit spijkerbaar materiaal te vervaardigen, waarom neemt men dan nog de moeite van het infrezen en het aanbrengen van reliëf? Het antwoord dat dit gebeurt omdat de bouwwereld zo conservatief is, kan niet overtuigen. Uiteraard is er niets op tegen dat men tracht een octrooi zo dicht mogelijk te omzeilen. Men dient echter wel buiten de beschermingsomvang van het octrooi te blijven. Het door een afnemer infrezen van door Haproma afgeleverde volledig gesloten profielen en het voornemen van Haproma profielen te gaan vervaardigen welke ingefreesd of van een reliëf voorzien zijn, vormt een indicatie dat de volledig gesloten profielen niet voldoen en dat een maatregel nodig is om de functie van de vensters volgens het octrooi te vervullen.

17. Uit het vorenstaande vloeit voort dat voorshands geoordeeld moet worden dat bij de ingefreesde of anderszins van reliëf voorziene metselprofielen van Haproma sprake is van vensters in de zin van het octrooi en dat deze metselprofielen onder de beschermingsomvang van het octrooi vallen.

18. Door Haproma is betoogd dat door de hierboven gegeven uitleg van het begrip venster in de conclusie, aan de octrooihouder een bescherming wordt geboden

die veel verder gaat dan het wezen van de geotrooierde uitvinding.

19. Het hof kan Haproma in dit betoog niet volgen omdat het gebaseerd is op een te beperkte visie op datgene waar het in het octrooi van Voskamp om gaat. Volgens Haproma geeft het octrooi slechts een oplossing voor het probleem dat ontstaat doordat het metselprofiel gemaakt is van niet-spijkerbaar materiaal. Wie de conclusie leest in het licht van de beschrijving en met name tegen de achtergrond van de daar beschreven bezwaren verbonden aan de tot de stand van de techniek behorende metselprofielen (beschrijving p. 1, regels 6 e.v.; regels 24 e.v. en regels 31 e.v.), zal echter tot de slotsom komen dat wezenlijk is dat het spijkerbare materiaal zich binnen een gesloten, kokervormig, profiel bevindt, zulks in afwijking van het tot dan toe bekende. Vooral daarin ligt het inventieve. Dat vervolgens openingen worden aangebracht om de spijkerbare kern toegankelijk te maken, is een min of meer logische vervolg.

20. Door Haproma is nog gesteld dat Voskamp afstand heeft gedaan van een interpretatie van het begrip venster welke - zo begrijpt het hof die stelling - meer omvat dan een opening. In dit verband heeft zij aangevoerd dat in het octrooischrift uitdrukkelijk wordt gesteld dat de wand van het profielstuk uit niet-spijkerbaar materiaal bestaat en de vensters beogen een oplossing te bieden voor het probleem dat daardoor veroorzaakt wordt ingeval schoorlatten door middel van spijkers aan een profielstuk bevestigd dienen te worden.

21. Het hof is van oordeel dat uit de betreffende passage in het octrooischrift bedoelde afstand niet kan worden afgeleid. In de context is met "niet spijkerbaar" niet bedoeld dat door het materiaal waaruit het profielstuk is vervaardigd, geen spijker kan worden geslagen doch dat dit materiaal op zichzelf niet geschikt is om daaraan schoormiddelen te hechten. Dit blijkt ook uit de beschrijving (p. 2, regels 9 e.v.) waar te lezen is: "Evenwel is het materiaal waaruit het profiel van een metselprofiel 1 is vervaardigd, niet geschikt om daarop een schoorlat spijkervast te bevestigen. Om dit probleem te verhelpen is het metselprofiel op één of meerdere hoogtes voorzien van één of meerdere vensters of uitsparingen 7 in elk van ten minste twee aangrenzende langswanden van het metselprofiel 1 en is de ruimte daarachter met spijkerbaar materiaal opgevuld, waarvoor bij voorkeur een wat zachtere houtsoort kan worden gebruikt." Het hof wijst erop dat ook bij de ingefreesde of anderszins van een profiel voorziene profielen de schoormiddelen niet aan het profiel zelf worden gehecht doch via het profiel aan het zich in het profiel bevindende spijkerbare materiaal.

22. Door Haproma is verder naar voren gebracht dat door de hierboven gegeven interpretatie de rechtszekerheid voor derden in gevaar komt.

23. Ook dit argument gaat niet op omdat het uitgaat van dezelfde, hierboven als te beperkt aangemerkte, visie op de uitvinding. Het hof is voorshands van oordeel dat de gemiddelde deskundige bij lezing van het octrooischrift en bij kennisneming van de stand van de

techniek als weergegeven in de beschrijving, ervan zal uitgaan dat de uitvinding niet slechts betrekking heeft op de oplossing van het probleem eruit bestaande dat het profiel uit niet-spijkerbaar materiaal is gemaakt. De door Haproma geciteerde passages uit het verleningsdossier brengen in dit oordeel geen verandering.

24. De stelling van Haproma dat het probleem dat door de geoctrooieerde uitvinding wordt opgelost bij de metselprofielen van Haproma niet speelt, faalt omdat zij eveneens steunt op dezelfde, hierboven als te beperkt aangemerkte visie op datgene waar het in het octrooi om gaat.

25. Haproma heeft er op gewezen dat de vensters volgens het octrooi grote openingen zijn, terwijl bij haar profielen slechts kleine openingen in het profiel ontstaan, namelijk daar waar de spijkers door het verdunde profiel worden geslagen.

27. Hierop hoeft het hof niet nader in te gaan. Het hof beschouwt als vensters in de zin van het octrooi niet de door spijkers ontstane openingen, maar de ingefreesde of dunne delen van de profielen.

28. Dat, zoals Haproma stelt, door de uitleg die het hof aan het octrooi geeft, materie onder de beschermingsomvang van het octrooi wordt gebracht welke tot de stand van de techniek behoort, is door Haproma niet onderbouwd en overigens niet aannemelijk geworden.

29. De slotsom is dat grief 1 niet opgaat.

30. Grief 2 luidt dat de president ten onrechte een bepaalde mededeling van Hakron-Nunspeet niet onrechtmatig heeft geoordeeld.

31. Deze grief faalt. Uit de context waarin de bewuste mededeling voorkomt - het gaat om een offerte - zal de lezer afleiden dat de mededeling verwijst naar profielen als waarvan in de offerte sprake is. Dit zijn profielen volgens het octrooi van Voskamp. De mededeling dat Haproma verboden is dergelijke profielen op de markt te brengen, is juist.

32. Grief 3 is gericht tegen de beslissing omtrent de kosten.

33. Gelet op de beoordeling van de grieven 1 en 2 acht het hof de beslissing en de daarvoor gegeven motivering van de president juist.

34. Op grief 4 behoeft het hof niet in te gaan omdat deze grief naast de overige grieven geen zelfstandige betekenis heeft.

35. Uit al het vorenstaande vloeit voort dat het vonnis moet worden bekrachtigd. Haproma zal in de kosten worden veroordeeld van het hoger beroep.

Beslissing

Het gerechtshof bekrachtigt het vonnis waarvan beroep en veroordeelt Haproma in de kosten van het hoger beroep, tot op deze uitspraak aan de zijde van Voskamp en Hakron-Nunspeet begroot op f 4.550,-.